

ISLAM DAN KRISTIAN DI MALAYSIA: PERBAHASAN DAN RESPON PEMIMPIN KRISTIAN TERHADAP ISU NEGARA ISLAM UMNO-PAS (2001-2010)

Khairulnizam Mat Karim (Ph.D)¹

Suzy Aziziyana Sali²

Universiti Tenaga Nasional

Khadijah Mohd Khambali @ Hambali³

Universiti Malaya

ABSTRAK

Objektif kertas kerja ini adalah (1) untuk menganalisa perbahasan Malaysia sebagai sebuah Negara Islam oleh Parti UMNO dan Parti PAS. (2) Meneliti respon pemimpin-pemimpin Kristian terhadap perbahasan Negara Islam tersebut dan (3) menganalisa pengisytiharan Negara Islam oleh Parti UMNO sebagai agenda politik atau dasar negara. Penelitian ini adalah berbentuk kajian dokumentasi yang melibatkan analisa terhadap kandungan naratif setiap sumber sekunder daripada kepimpinan Parti UMNO dan PAS serta respon pemimpin Kristian terhadap perbahasan dan pengisytiharan tersebut. Skop penelitian terhadap perbahasan ini adalah dalam kerangka kajian tahun 2001-2010. Kesimpulan utama daripada kajian ini adalah; (a) kepimpinan Parti UMNO menyatakan bahawa Malaysia adalah sebuah negara Islam manakala Parti PAS tetap berpendirian bahawa Malaysia bukan sebuah Negara Islam kerana masih belum menepati ciri-ciri tertentu seperti masih belum melaksanakan hukuman hudud. (b) Majoriti pemimpin Kristian menyatakan kerisauan mereka dalam hal ini kerana dengan pengumuman Malaysia sebagai Negara Islam, proses ke arah pelaksanaan undang-undang Islam terutama di negeri yang dikuasai pembangkang (opposition-led state) semakin rancak terutama di negeri Kelantan dan Terengganu di mana Enakmen Kesalahan Jenayah Syariah (Hudud dan Qisas) telah diluluskan dalam Dewan Undangan Negeri masing-masing. (c) Seterusnya pemimpin Kristian turut menyatakan kerisauan mereka terhadap wujudnya peningkatan tren mempolitikkan Islam dalam arena politik. Maka barisan pemimpin Kristian Malaysia tetap dengan pendirian dengan menyatakan, "Malaysia is a constitutional Democracy and not Islamic State" dan menambah bahawa penggunaan terminologi "Islamic State" adalah suatu yang tidak boleh diterima oleh masyarakat Malaysia yang bukan beragama Islam berdasarkan tiga perkara asas. (i) Tidak berdasarkan Perlembagaan Malaysia, (ii) Tidak terkandung dalam Kontrak Sosial dan (3) tiada persetujuan rasmi daripada Parti Gabungan Kerajaan Pemerintah (Barisan Nasional) bukan Islam iaitu

¹ Kolej Pengurusan Bisnes & Perakaunan, UNITEN, 26700 Bandar Muadzam Shah, Pahang. khairulnizam@uniten.edu.my

² Kolej Pengurusan Bisnes & Perakaunan, UNITEN, 26700 Bandar Muadzam Shah, Pahang, Malaysia suzy@uniten.edu.my

³ Akademi Penguasaan Islam, Universiti Malaya, Lembah Pantai 50603 Kuala Lumpur, Malaysia. ijamh@um.edu.my

MCA dan MIC. (iii) Berdasarkan kepada pandangan dan hujah-hujah tokoh-tokoh akademik, ahli profesional undang-undang, pengkaji dan ahli politik vateran tanah air, perbahasan Malaysia sebagai sebuah negara Islam adalah sekadar agenda politik terutama menjelang Pilihanraya Umum Ke Dua Belas pada tahun 2008.

Kata Kunci: *Islam, Kristian, Malaysia, Negara Islam*

1.0 PENDAHULUAN

Isu-isu antara agama yang dibangkitkan oleh masyarakat Kristian di Malaysia banyak dipengaruhi oleh proses kebangkitan, kesedaran dan perkembangan Islam di Malaysia pada awal tahun 80 an. Proses kebangkitan Islam (*Islamic Resurgence*)¹ ini pada dasarnya telah berlaku dalam pentadbiran kerajaan sehinggalah telah menjadi satu dasar negara iaitu Dasar Islamisasi yang dibangunkan pada tahun 1982.² Pada waktu yang sama perkembangan dasar ini juga pada pandangan masyarakat Kristian khususnya telah memberi kesan serta menyekat beberapa aspek dalam kehidupan mereka sebagaimana pandangan seorang Paderi dalam tulisannya,

*“With the state moving into the realm of societal values and Islamizing’ institutions, a number of pertinent questions disturb the minds of the religious minorities. How will this effect daily life, economics, education, the legal system, the rule of law, dress, diet, etc? What would be the implications of such a process in a multi-ethnic and multi-religious society? The common feeling among Christians is that greater restrictions will be imposed upon the practice of their religion because of the government’s deep commitment to Islam and the prevailing Islamic atmosphere”.*³

Di antara isu-isu yang dibangkitkan oleh masyarakat Kristian melalui penubuhan Persekutuan Kristian Malaysia (*Christian Federation of Malaysia*) yang dikaitkan dengan perkembangan proses Islamisasi di Malaysia adalah (1) Pelaksanaan Undang-Undang Islam (Hudud), (2) Hak Peruntukan Tapak Rumah Ibadah (Gereja), (3) Hak Penyiaran, (4) Dasar Pendidikan Kerajaan, (5) Isu Penubuhan Negara Islam, (6) Isu Sekatan Penyebaran Bible dalam Bahasa Melayu-Indonesia, (7) Larangan Penterjemahan serta Penggunaan Istilah-Istilah Islam dan (8) Isu Murtaf.⁴

Objektif kertas kerja ini adalah (1) untuk menganalisa perbahasan Malaysia sebagai sebuah Negara Islam oleh Parti UMNO dan Parti PAS. (2) Meneliti respon pemimpin-pemimpin Kristian terhadap perbahasan Negara Islam tersebut dan (3) menganalisa pengisytiharan Negara Islam oleh Parti UMNO sebagai agenda politik atau dasar negara. Manakala skop perbahasan kertas kerja adalah dalam lingkungan tahun 2001 hingga 2010.

2.0 PERBAHASAN NEGARA ISLAM: PARTI UMNO – PAS

Isu Negara Malaysia sebagai sebuah Negara Islam adalah bukan isu baru. Ia telah lama dibincangkan dan diperdebatkan sama ada oleh kerajaan memerintah, para sarjana Islam di Malaysia, golongan profesional undang-undang dari perspektif Perlembagaan Malaysia, masyarakat awam sama ada masyarakat Muslim dan bukan Muslim. Perbincangan ini adalah rentetan daripada proses kebangkitan Islam di Malaysia di awal tahun 80 an sehingga terlaksananya Dasar Islamisasi atau Dasar Penerapan Nilai-Nilai Islam oleh pihak kerajaan memerintah pada tahun 1982 yang turut memberi kesan kepada perkembangan pemahaman Islam dalam pelbagai peringkat seperti sistem pendidikan, ekonomi, politik, undang-undang mahupun perbahasan pembentukan Negara Islam.⁵ Walaubagaimanapun pada waktu itu sehingga tahun 2000, pihak kerajaan memerintah tidak membuat sebarang pengisytiharan⁶ bahawa Malaysia adalah sebuah Negara Islam⁷ sehingga Perdana Menteri Keempat Datuk Seri Dr. Mahathir Mohamad pada 29 September 2001 semasa Ucapan Pembukaan Persidangan Perwakilan ke 30 Parti Gerakan Rakyat Malaysia, menyatakan,

“UMNO wishes to state loudly that Malaysia is an Islamic country. This is based on the opinion of ulamaks[ulama]’ who had clarified what constituted as Islamic country. If Malaysia is not an Islamic country because it does not implement the hudud, then there are no Islamic countries in the world.

If UMNO says that Malaysia is an Islamic country, it is because in an Islamic country non-Muslims have specific rights. This is in line with the teachings of Islam. There is no compulsion in Islam. And Islam does not like chaos that may come about if Islamic laws are enforced on non-Muslims’⁸

Kenyataan ini diperkukuhkan lagi oleh Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) iaitu salah satu jabatan yang berada di bawah Jabatan Perdana Menteri melalui Ketua Pengarahnya iaitu Datuk Hj. Mohamad Shahir Hj. Abdullah pada 6 Mac 2003 di dalam kenyataan yang menyokong kenyataan Perdana Menteri, Datuk Seri Dr. Mahathir Mohamad, yang bertajuk “Malaysia Negara Islam”.⁹ Dengan mengambilkira kepelbagaian definisi daripada ulama’ mu’tabar dan keadaan yang wujud di Malaysia maka JAKIM telah menyimpulkan konsep negara Islam itu adalah,

“Negara Islam ialah negara yang dipimpin oleh orang Islam, dan orang Islam boleh melaksanakan tanggungjawab agamanya dengan aman, termasuklah memberi kebebasan kepada orang bukan Islam mengamalkan agama masing-masing. Dan setiap rakyat wajib mempertahankannya”¹⁰

Dalam respon kepada pengisytiharan Malaysia sebuah Negara Islam oleh Perdana Menteri, Menteri Besar Kelantan dan juga merangkap Mursyidul Am Parti Islam Se Malaysia (PAS) menyelar kenyataan tersebut dengan menyatakan,

*“For us, an Islamic country is one which is governed according to the tenet of the Quran and Hadith (saying of Prophet Muhammad). Malaysia is a secular state. If the present Malaysia is already an Islamic state, then what do you call the state ruled by Prophet Muhammad and his friends”.*¹¹

Komitmen PAS untuk menubuhkan Negara Islam adalah amat jelas untuk melaksanakan perintah Allah secara menyeluruh dan bukan hanya untuk mendapatkan kuasa memerintah semata-mata. Perkara ini telah dijelaskan melalui Lajnah Penerangan PAS dengan menyatakan,

*“What needs to be understood is that the aim of the PAS struggle through political party is to establish an Islamic State in Malaysia... The PAS struggle for power to govern is not merely for power itself, but as a means to establish an Islamic state which is able to realize the laws of Allah completely. The purification of Islam and the sacredness of syaria[shariah] of Allah could not be maintained unless under the umbrella of an Islamic government adhering to al-Qur’an, al-Sunna and other syaria[shariah] of Allah”.*¹²

Perkara ini turut telah ditekan oleh bekas Presiden PAS Pertama iaitu Yusuf Rawa berkaitan matlamat penubuhan Negara Islam iaitu bukan sekadar pelaksanaan syariah dalam ibadah semata-mata tetapi menyeluruh dalam aspek sosial masyarakat, ekonomi dan politik. Beliau berkata,

*“What will exist in an Islamic State is clear. There is going to be an elected parliament but all legislations will have to be scrutinized by the Ulama Council. If UMNO’s Islam is true, why are they afraid of being scrutinized by the Ulama? The goals of the Islamic State, and our party’s goals, are clearly spelt out in our Constitution, Article5(5) which stipulated that our final objective is to realize Islamic values and teachings in our daily lives. Not merely in rituals, but all the country’s social, economic and political systems must tailor to Islamic values”.*¹³

Mahathir Mohamad dalam Ucapan Perasminan Persidangan UMNO pada tahun 2001 telah menyebut,

“Dunia mengiktiraf Malaysia sebagai sebuah negara Islam dan banyaklah kerajaan Negara Islam lain yang mengangggap Malaysia sebagai contoh Islam terbaik untuk mereka. Negara Islam dan institusi Islam memberi pelbagai anugerah kepada Malaysia kerana kagum dengan kemajuannya dan kemajuan agama Islam di Malaysia...

Tetapi di Malaysia ada orang Islam yang mendakwa Malaysia bukan Negara Islam dan pemerintahannya pemerintahan kafir dan sekular”¹⁴.

Pada pandangan Mahathir jika aspek pelaksanaan hudud menjadi aspek utama untuk PAS mengakui bahawa sesebuah negara itu adalah sebuah Negara Islam maka tidak ada sebuah negara pun yang melaksanakan sepenuhnya undang-undang hudud tersebut. Beliau menambah,

“Kita ingin tentukan yang mana satu negara-negara yang di dunia ini adalah Negara Islam yang PAS terima sebagai Islam. Jika pelaksanaan hukum hudud menjadi kriteria untuk PAS akui sebagai sebuah Negara Islam sila tunjukkan negara mana yang melaksanakan hukum hudud di zaman ini. Setakat yang kita dapat sahkan tidak ada satu pun negara yang menguatkuasakan hukum hudud iaitu cara pembicaraan sehingga pelaksanaan hukuman. Ini bukan bermakna mereka menolak hukum agama tetapi kerana masyarakat sekarang berbeza dengan masyarakat Islam zaman nabi.”¹⁵

“Oleh itu, apabila kita mendakwa Malaysia adalah Negara Islam, kita memang mempunyai hak untuk berbuat demikian. Jika Malaysia bukan Negara Islam kerana tidak melaksanakan hukum hudud, maka dalam dunia ini tidak ada negara Islam kerana semua yang dikatakan Negara Islam juga tidak dapat melaksanakan hukum hudud. Malaysia adalah negara berbilang kaum yang menganuti agama-agama yang berlainan. Majoriti rakyat negara ini adalah orang Islam. Dan orang Islam berkuasa di Malaysia. Kuasa yang dimiliki oleh orang Islam bukan untuk menindas orang bukan Islam, sebaliknya apabila orang Islam berkuasa, maka mereka hendaklah memerintah dengan adil. Ini adalah ajaran Islam”¹⁶.

Walaupun dengan pelbagai hujah yang dikeluarkan oleh Mahathir Mohamad mengenai Malaysia adalah sebuah Negara Islam tetapi Parti PAS melalui presidennya Abdul Hadi Awang tetap menyatakan bahawa Malaysia masih lagi belum menepati ciri-ciri sebuah negara Islam¹⁷ tetapi hujah-hujah itu hanya tidak lebih sebagai meraikan kebangkitan Islam yang berlaku pada waktu tersebut.¹⁸ Oleh itu Mahathir Mohamad telah mencabar Parti PAS supaya menjelaskan bentuk dan konsep Negara Islam yang ingin dibangunkan oleh Parti PAS di Malaysia.¹⁹ Maka pada 12 November 2003 parti PAS telah melancarkan Dokumen Negara Islam sebagai panduan untuk menjayakan sebuah Negara Islam di Malaysia²⁰ jika diberi mandat oleh rakyat.

Seterusnya setelah Dato’ Seri Abdullah Ahmad Badawi menjadi Perdana Menteri yang seterusnya, beliau turut mengulangi keputusan Mahathir Mohamad bahawa Malaysia adalah negara Islam dan bukan sekular²¹ serta melancarkan Gagasan Islam Hadhari di bawah pentadbirannya iaitu kesinambungan terhadap pelaksanaan prinsip-prinsip Islam

yang telah dilaksanakan dalam pentadbiran Mahathir Mohamad.²² Kenyataan ini turut di sokong oleh timbalanya iaitu Datuk Seri Najib Abdul Razak dengan menegaskan,

*“Islam is the official religion and we are an Islamic State. But as an Islamic state, it does not means that we don’t respect the non-Muslims. The Muslim and non-Muslim have their own right(in this country)”... “We have never being secular by Western definition means seperation of the Islamic principles in the way we govern a country. We have never been affiliated to that position. We have always been driven by our adherence to the fundamentals of Islam”*²³

3.0 RESPON MASYARAKAT KRISTIAN

Konferen Katolik Bishop Malaysia (*The Catholic Bishop Conference of Malaysia*) dalam kenyataan medianya yang ditandatangani oleh Archbishop Kuala Lumpur iaitu Archbishop Soter Fernandez menyatakan kerisauan yang amat tinggi terhadap kenyataan pemimpin utama negara bahawa Malaysia adalah sebuah Negara Islam. Ini adalah kerana, dengan pengumuman ini, proses ke arah pelaksanaan undang-undang Islam terutama di negeri yang dikuasai pembangkang (*opposition-led state*) semakin rancak terutama di negeri Kelantan dan Terengganu di mana Enakmen Kesalahan Jenayah Shariah (Hudud dan Qisas) telah diluluskan dalam Dewan Undangan Negeri masing-masing pada November 1993²⁴ dan Julai 2002.²⁵ Seterusnya beliau turut menyatakan kerisauan terhadap wujudnya peningkatan tren mempolitikkan Islam dalam arena politik. Maka dengan situasi ini beliau menegaskan bahawa walaupun Perlembagaan Malaysia menyatakan Islam adalah agama Persekutuan tetapi negara Malaysia masih kekal sebagai negara sekular dan kebebasan agama masih lagi terjamin. Oleh itu beliau menyeru, *“We call upon all Malaysians, Muslim and members of other faiths to resist all attempts to change the secular nature of our constitution”*. Archbishop Fernandez berkata walaupun jaminan oleh Perdana Menteri bahawa perlembagaan tidak akan dipinda ini bukan jaminan Malaysia boleh menjadi Model Negara Islam yang toleran. Oleh itu untuk menangani isu ini beliau mendesak agar pihak kerajaan menubuhkan majlis antara agama (*inter-religious council*) untuk mempromosikan keharmonian di kalangan penganut agama dan meningkatkan kesedaran untuk menghormati kebebasan beragama di Malaysia.²⁶

Manakala Persekutuan Kristian Malaysia pula telah memberi reaksi dengan menyatakan, *“Malaysia is a constitutional Democracy and not Islamic State”*.²⁷ CFM turut menambah bahawa penggunaan terminologi *“Islamic State”* adalah suatu yang tidak boleh diterima oleh masyarakat Malaysia yang bukan beragama Islam berdasarkan tiga perkara asas. (1) Tidak berdasarkan Perlembagaan Malaysia, (2) Tidak terkandung dalam Kontrak Sosial dan (3) tiada persetujuan rasmi daripada Parti Gabungan Kerajaan Pemerintah (Barisan Nasional) bukan Islam iaitu MCA dan MIC. Ini telah dijelaskan oleh Pengerusi CFM, Bishop Dr. Paul Tan Chee Ing, SJ melalui kenyataan medianya;

“Firstly, the term ‘Islamic State’ is not used in our Federal Constitution to describe the country. By citing Art. 3(1) of our Federal Constitution to infer that Malaysia was meant to be an Islamic State runs contrary to the

original intention of the Constitution. The Constitution does not provide for theocratic state. Secondly, it was never the intention of the social contract entered into at the independence of Malaysia that Malaysia would be an Islamic State. The Constitution was structured to guarantee the right of all religious communities to co-exist and relate with each other on an equal basis as citizens of one and a united country. Thirdly, to-date, the non-Muslim coalition parties that make up the Barisan Nasional Government had never consented nor officially endorsed the use of the term "Islamic State" to describe the country... ”²⁸

Majlis Perundangan Malaysia Agama Budha, Kristian, Hindu, Sikh dan Toa (MCCBCHST) melalui Presidennya, Datuk A Vaithilingam pula telah menegaskan bahawa Islam adalah agama Persekutuan tetapi Malaysia bukan Negara Islam dan ia kekal sebagai negara sekular sejak merdeka. Beliau turut merujuk kepada Artikel 3 Perlembagaan Malaysia dan persetujuan yang telah disepakati oleh pemimpin-pemimpin terdahulu seperti Tunku Abdul Rahman, Tun Abdul Razak, Tun Tan Cheng Lock dan Tun V T Sambatan dalam perjanjian kemerdekaan Tanah Melayu. Beliau menyebut,

“The innocuous provision in Article 3 of the Federal Constitution was never meant to transform Malaysia into an Islamic State. This was affirmed by the Alliance (comprising UMNO, MCA and MIC) themselves in 1957 when our forefathers stated clearly and unequivocally that ‘The religion of Malaysia shall be Islam. The observance of this principle shall not impose any disability on non-Muslim nationals professing and practicing their own religions and shall not imply the State is not a secular State’. We recall that this assurance was given by Tunku Abdul Rahman, Tun Abdul Razak, Tun Tan Cheng Lock and Tun V T Sambatan who were the signatories to the Independent of Malaya Agreement ”.²⁹

Albert Sundararaj Walter yang juga seorang paderi turut memberi pandangan bahawa dengan perbahasan Negara Islam dan pengisytiharan PAS secara terbuka bahawa akan membangunkan Negara Islam jika berkuasa telah menimbulkan kerisauan masyarakat bukan Muslim sehinggalah ada masyarakat yang beranggapan bahawa mereka akan menjadi orang asing dan masyarakat kelas kedua di negara sendiri jika Shariah dilaksanakan.³⁰

4.0 PENGISYTIHARAN NEGARA ISLAM: AGENDA POLITIK?

Pengisytiharan Malaysia adalah sebuah negara Islam oleh bekas Perdana Menteri Tun Dr. Mahathir Mohamad pada 2001, disusuli oleh Tun Abdulah Ahmad Badawi dengan pengisytiharan sokongan terhadap kenyataan Tun Dr. Mahathir dan memperkenalkan Gagasan Islam Hadhari pada 2004 serta sokongan daripada timbalannya iaitu Dato' Seri Najib Tun Abdul Razak pada 2007 pula menguatkan andaian(konteks ketika itu) bahawa

pengisytiharan Malaysia sebagai sebuah negara Islam itu hanya sekadar agenda politik terutama menjelang Pilihanraya Umum Ke Dua Belas pada tahun 2008. Ini adalah berdasarkan beberapa pandangan dan hujah beberapa tokoh ahli akademik, ahli professional undang-undang, pengkaji dan ahli politik. Di antara hujah yang diperolehi oleh penulis adalah daripada Dr. Candra Muzaffar³¹, Dato' Muhamad Abu Bakar³², En. Mah Weng Kwai³³, Tommy Thomas³⁴, Dr. Rumaizuddin Ghazali³⁵, Robert Hunt³⁶, Anwar Ibrahim³⁷, Lim Kit Siang³⁸ dan Persekutuan Kristian Malaysia.³⁹

Di antara hujah-hujah mereka adalah berdasarkan kepada beberapa perkara:

1. Pada Mei 1988 Tun Mahathir Mohamad telah memecat Ketua Hakim Negara iaitu Tun Salleh Abbas kerana dituduh menganjur dan menyokong usaha ke arah melaksanakan Sistem Undang-Undang Islam di Malaysia dan menafikan realiti Malaysia yang mempunyai masyarakat berbilang agama, bangsa dan budaya. Walaubagaimanapun pada tahun 2001 Tun Mahathir Mohamad telah melancarkan satu deklarasi bahawa Malaysia adalah sebuah Negara Islam.
2. Ini adalah untuk memenangi hati masyarakat Melayu terutama daripada Parti Umno dan PAS untuk Pilihanraya Ke Sebelas. Ini adalah kerana pada Pilihanraya ke Sepuluh undi popular Barisan Nasional terutama UMNO telah menurun dan undi daripada masyarakat Melayu berpecah di mana belum pernah berlaku semenjak Malaysia mencapai kemerdekaan pada tahun 1957. Ini adalah kesan daripada rentetan peristiwa pemecatan bekas Timbalan Perdana Menteri pada tahun 1998 iaitu Datuk Seri Anwar Ibrahim.
3. Tambahan lagi pada Pilihanraya Ke Sepuluh juga Negeri Terengganu telah jatuh kepada pemerintahan Kerajaan PAS. Ini turut merisaukan Tun Mahathir Muhamad kerana pada pandangan beliau sudah pasti majoriti masyarakat Melayu-Islam di Terengganu yang inginkan pentadbiran Islam akan menyokong penuh usaha kerajaan PAS Terengganu. Ini sudah pasti akan menyukarkan beliau dan UMNO khususnya untuk merampas kembali Negeri Terengganu daripada Kerajaan PAS. Oleh itu mengumumkan deklarasi tanda sokongan Malaysia adalah sebuah Negara Islam dilihat sebagai satu strategi politik yang sesuai pada waktu tersebut. Manakala pada waktu yang sama beliau cuba meyakinkan masyarakat bukan Muslim bahawa pelaksanaan Negara Islam versi UMNO adalah lebih sederhana dan sesuai berbanding Parti PAS.
4. Strategi ini diteruskan oleh Tun Abdullah Ahmad Badawi semasa dalam pentadbiran beliau dengan disokong oleh gagasan Islam Hadhari yang turut menarik sokongan majoriti masyarakat Melayu-Islam dan seterusnya memenangi Pilihanraya Umum Ke Sebelas pada tahun 2004 dengan majoriti yang besar. Pencapaian ini adalah pencapaian yang terbesar semenjak Merdeka. Manakala Kerajaan PAS Terengganu telah tewas dan ini dengan jelas menunjukkan idea Negara Islam adalah sangat jelas dijadikan sebagai strategi pilihanraya dan menyokong agenda politik terutama kerajaan Barisan Nasional.
5. Pengumuman Dato' Seri Najib Tun Abdul Razak pada 2007 bahawa Malaysia adalah Negara Islam juga dilihat sebagai agenda politik untuk memenangi

Pilihanraya Umum Ke Dua Belas pada tahun 2008. Ini adalah kerana pada tahun 2008 beliau adalah Pengerusi Barisan Nasional dan juga Perdana Menteri Malaysia yang ke enam.

6. Persekutuan Kristian Malaysia mendakwa bahawa kenyataan pimpinan negara yang diketuai oleh Kerajaan Barisan Nasional tidak mendapat sokongan rasmi daripada ketiga-tiga parti gabungan iaitu MCA dan MIC.

5.0 KESIMPULAN

Berdasarkan kepada perbincangan di atas, penulis dapat membuat beberapa kesimpulan.

Kesimpulan utama daripada kajian ini adalah; **Pertama:** kepimpinan Parti UMNO menyatakan bahawa Malaysia adalah sebuah negara Islam manakala Parti PAS tetap berpendirian bahawa Malaysia bukan sebuah Negara Islam kerana masih belum menepati ciri-ciri tertentu seperti masih belum melaksanakan hukuman hudud. **Kedua:** Majoriti pemimpin Kristian menyatakan kerisauan mereka dalam hal ini kerana dengan pengumuman Malaysia sebagai Negara Islam, proses ke arah pelaksanaan undang-undang Islam terutama di negeri yang dikuasai pembangkang (*opposition-led state*) semakin rancak terutama di negeri Kelantan dan Terengganu di mana Enakmen Kesalahan Jenayah Syariah (Hudud dan Qisas) telah diluluskan dalam Dewan Undangan Negeri masing-masing. Maka dengan situasi ini pemimpin Kristian menegaskan bahawa walaupun Perlembagaan Malaysia menyatakan Islam adalah agama Persekutuan tetapi negara Malaysia masih kekal sebagai negara sekular dan kebebasan agama masih lagi terjamin. **Ketiga:** Seterusnya pemimpin Kristian turut menyatakan kerisauan mereka terhadap wujudnya peningkatan tren mempolitikkan Islam dalam arena politik. Maka barisan pemimpin Kristian Malaysia tetap dengan pendirian dengan menyatakan, “*Malaysia is a constitutional Democracy and not Islamic State*”. Mereka turut menambah bahawa penggunaan terminologi “*Islamic State*” adalah suatu yang tidak boleh diterima oleh masyarakat Malaysia yang bukan beragama Islam berdasarkan tiga perkara asas. (1) Tidak berdasarkan Perlembagaan Malaysia, (2) Tidak terkandung dalam Kontrak Sosial dan (3) tiada persetujuan rasmi daripada Parti Gabungan Kerajaan Pemerintah (Barisan Nasional) bukan Islam iaitu MCA dan MIC. **Keempat:** Berdasarkan kepada pandangan dan hujah-hujah tokoh-tokoh akademik, ahli profesional undang-undang, pengkaji dan ahli politik vateran tanah air, perbincangan Malaysia sebagai sebuah negara Islam(konteks ketika itu) adalah sekadar agenda politik terutama menjelang Pilihanraya Umum Ke Dua Belas pada tahun 2008. Walaubagaimanapun Parti PAS mendakwa komitmen PAS untuk menubuhkan Negara Islam adalah amat jelas untuk melaksanakan perintah Allah secara menyeluruh dan bukan hanya untuk mendapatkan kuasa memerintah semata-mata.

6.0 RUJUKAN

- Abd. Manaf Ahmad, *Negara Islam: Satu Analisis Perbandingan*, Kuala Lumpur: YADIM, 2004.
- Abdul Hadi Awang, *Hadharah Islamiyyah bukan Islam Hadhari*, Kuala Lumpur: Nurfair Street Sdn. Bhd., 2005.
- Abdul Halim El Muhammady, “Kanun Jenayah Syariah Kelantan II 1993”, dalam *Hudud di Malaysia: Cabaran Pelaksanaannya*, ed. Zulkefli Hasan, Kuala Lumpur: Angkatan Belia Islam Malaysia, 2013.

- Albert Sundararaj Walters, "Issues in Christian-Muslim Relation: A Malaysian Christian Perspective", *Islam and Christian-Muslim Relations*, Vol.18, No. 1 (January 2007).
- Anual Bakri Haron dan Kamarul Zaman Yusoff, *Negara Islam Nota-Nota Penting buat Dr. Mahathir*, Kota Bharu: Pustaka Qamar, 2002.
- Anwar Ibrahim, "Najib's dismal ignorance on the Islamic state", dalam *Religion Under Siege? Lina Joy, the Islamic State and Freedom of Faith*, ed. Nathaniel Tan dan John Lee, Kuala Lumpur: Kinibooks, 2008
- Bernama (17 Julai 2007) "Malaysia Not Secular State, Says Najib", http://bernama.com/bernama/v3news_lite.php?id=273699, 19 Jun 2013.
- Chandra Muzaffar, *Islamic Resurgence in Malaysia*, Petaling Jaya: Fajar Bakti Sdn. Bhd., 1998.
- Cristian Federation of Malaysia, 19 Julai 2007, "Malaysia is a Constitutional Democracy and Not Islamic State", <http://malaysianchristian.wordpress.com/>, 19 Jun 2013.
- Fred R Von der Mehden, "Malaysia-Apolitical Survey", dalam *Malaysian: Past, Present and Future*, Kuala Lumpur: Institute of Strategic and International Studies (ISIS), 1987.
- Ghazali Basri, *Gerakan Kristian*, Cet. ke-2, Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, 2004.
- Julian C.H.Lee, *Islamization and Activism in Malaysia*, Petaling Jaya: Strategic Information and Research Development Centre, 2010.
- K.S Jomo dan A. Check, "Malaysian's Islamic Movement" dalam *Fragmented Vission: Cultural and Politic in Contemporary Malaysia*, ed. J.Khan dan Kok Wah, North Sydney: Asian Studies Association of Australia in association with Allen and Unwin, 1992.
- Khairulnizam Mat Karim, "Realiti Aplikasi Dialog antara Agama di Malaysia: Kajian Terhadap Pusat Dialog Peradaban, Uni. Malaya dan Inter-Faith Spiritual Fellowship(Insaf)", Disertasi Ijazah Sarjana, Jabatan Akidah Dan Pemikiran Islam, Akademi Pengajian Islam, Uni.Malaya, 2005
- Kikue Hamayotsu, "Politic of Syariah Reform: The Making of the State Religio-Legal Apparatus", dalam *Malaysia: Islam, Society and Politics*, ed. Virginia Hooker dan Norani Othman, Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 2003.
- Lee Ban Chen (2001): "The Islamic State debacle", *Malaysiakini*: November 12, <http://www.malaysiakini.com/columns/7017>, 19 Jun 2013.
- Lim Kit Siang, "Najib repudiating the Merdeka "social contract" and the stand of the first three Prime Ministers that Malaysia is a secular and not an Islamic State, <http://dapmalaysia.org/english/2007/july07/lks/lks4422.htm>, 19 Jun 2013.
- M Jegathesan, "Catholic Church alarmed by Mahathir's Islamic State declaration", *Malaysiakini*, <http://www.malaysiakini.com>, 19 Jun 2013.
- M.K.C Chew, *The Journey of the Catholic Church in Malaysia, 1511-1996*, (Kuala Lumpur: Catholic Research Centre, 2000.
- Mahathir Mohamad, *Koleksi Ucapan Mahathir Mohamad 2001*, Kuala Lumpur: Jabatan Penerangan Malaysia, 2002
- Mingguan Malaysia, Februari 29, 2004, "Malaysia bukan Negara sekular".
- Mohamad Abu Bakar, "Islam Civil Formation and The Idealogy of Islam", dalam *Islam and Civil Society in Southeast Asia*, ed. et al Nakamura, Singapore : Institute of Southeast Asia Studies, 2001.

- Mohamad Shahir, "Malaysia Negara Islam", dalam *Religion Under Siege? Lina Joy, the Islamic State and Freedom of Faith*, ed. Nathaniel Tan dan John Lee, Kuala Lumpur: Kinibooks, 2008.
- Muhamad Abu Bakar, *Polemik Negara Islam dan Pembudayaan Politik Malaysia*, Petaling Jaya: Inmind, 2002.
- NECF, "Terengganu Hudud: A Brief Report", http://www.necf.org.my/news_print.cfm?&action=view*menuid=45&retrieved=350, 19 Jun 2013.
- Negara Islam*, Bandar Baru Bangi: Parti Islam SeMalaysia, 2003.
- Parti Islam SeMalaysia, "The Islamic State Document", dalam *Religion Under Siege? Lina Joy, the Islamic State and Freedom of Faith*, ed. Nathaniel. Kuala Lumpur: Kinibooks, 2008.
- Persekutuan Kristian Malaysia, "Malaysia is a Constitutional Democracy and Not an Islamic State", <http://malaysianchristian.wordpress.com/>, 19 Jun 2013.
- R.S. Milne dan K. Mauzy, *Malaysia Politics under Mahathir*, London: Routledge, 1999.
- Robert Hunt, "Can Muslim Engage in Interreligious Dialogue? A Study of Malay Muslim Identity in Contemporary Malaysia", *The Muslim World*, Vol. 99, (Oktober 2009)
- Rumaizuddin Ghazali, *Pembangunan Islam di Malaysia dalam Era Mahathir*, Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia, 2011.
- The Bar Malaysia, Tommy Thomas, "Is Malaysia An Islamic State", http://www.malaysianbar.org.my/constitutional_law/is_malaysia_an_islamic_state.html, 19 Jun 2013.
- The Malaysian Bar (18 Julai 2007), "MCCBCHST's Statement: Malaysia is not an Islamic State", <http://malaysianbar.org.my/>, 19 Jun 2013.

¹ Kebangkitan semula Islam bermaksud proses menegakkan semula nilai-nilai Islam, amalan-amalan Islam, institusi-institusi Islam, undang-undang Islam serta seluruh perkara dalam kehidupan umat Islam di di serata dunia. Penggunaan perkataan kebangkitan semula itu pada realitinya mempunyai signifikansi yang mendalam pada pengertiannya. Pertama, ia menunjukkan kebangkitan dari dalam jiwa atau diri penganutnya iaitu kesedaran bahawa Islam semakin kuat dan tinggi pengaruhnya. Kedua, ia membayangkan satu fenomena keagungan Islam suatu masa dahulu yang diterajui oleh junjungan besar Nabi Muhammad S.A.W, para sahabat sehingga menakluk dua pertiga dunia. Untuk maklumat lanjut rujuk Chandra Muzaffar, *Islamic Resurgence in Malaysia*, (Petaling Jaya: Fajar Bakti Sdn. Bhd., 1998), 2-7, 41-43, 67-80. Maklumat lanjut berkaitan hal-hal proses kebangkitan Islam ini rujuk Mohamad Abu Bakar, "Islam Civil Formation and The Ideology of Islam", dalam *Islam and Civil Society in Southeast Asia*, ed. et al Nakamura, (Singapore : Institute of Southeast Asia Studies, 2001), 64; Fred R Von der Mehden, "Malaysia-Apolitical Survey", dalam *Malaysian: Past, Present and Future*, (Kuala Lumpur: Institute of Strategic and International Studies (ISIS), 1987), 29; R.S. Milne dan K. Mauzy, *Malaysia Politics under Mahathir*, (London: Routledge, 1999), 85; Julian C.H.Lee, *Islamization and Activism in Malaysia*, (Petaling Jaya: Strategic Information and Research Development Centre, 2010), 14-16.

² Maklumat lanjut berkaitan pemahaman dan pelaksanaan Dasar Islamisasi oleh pihak kerajaan seperti dalam aspek pendidikan, ekonomi, undang-undang, penerapan nilai-nilai Islam dalam penjawat awam dan aspek-aspek lain rujuk Khairulnizam Mat Karim, "Realiti Aplikasi Dialog antara Agama di Malaysia: Kajian Terhadap Pusat Dialog Peradaban, Uni. Malaya dan Inter-Faith Spiritual Fellowship(Insaf)", Disertasi Ijazah Sarjana, Jabatan Akidah Dan Pemikiran Islam, Akademi Pengajian Islam, Uni.Malaya, 2005, 74-81.

³ Albert Sundararaj Walters, "Issues in Christian-Muslim Relation: A Malaysian Christian Perspective", *Islam and Christian-Muslim Relations*, Vol.18, No. 1 (January 2007), 71

⁴ Maklumat lanjut bagi setiap isu-isu yang dibangkitkan oleh masyarakat Kristian sila rujuk, K.S Jomo dan A. Check, "Malaysian's Islamic Movement" dalam *Fragmented Vission: Cultural and Politic in Contemporary Malaysia*, ed. J.Khan dan Kok Wah, (North Sydney: Asian Studies Association of Australia in association with Allen and Unwin, 1992), 93; Kikue Hamayotsu, "Politic of Syariah Reform: The Making of the State Religio-Legal Apparatus", dalam *Malaysia: Islam, Society and Politics*, ed. Virginia Hooker dan Norani Othman, (Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 2003), 70-72; Ghazali Basri, *Gerakan Kristian*, Cet. ke-2(Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, 2004), 52-55, M.K.C Chew, *The Journey of the Catholic Church in Malaysia, 1511-1996*, (Kuala Lumpur: Catholic Research Centre, 2000), 271-274; Albert Sundararaj Walters, "Issues in Christian-Muslim Relation:", 72-76; Julian C.H.Lee, *Islamization and Activism in Malaysia*, 51-61; Khairulnizam Mat Karim, "Realiti Aplikasi Dialog antara Agama di Malaysia:", 83-88;

⁵ Maklumat lanjut berkaitan perkembangan kebangkitan Islam di Malaysia sekitar 80 an dan 90 an beserta huraian suasana masyarakat ke atas penerimaan masyarakat Muslim dan bukan Muslim terhadap Dasar Islamisasi, pendekatan serta fokus kerajaan dalam pelbagai aspek pembangunan, rujuk, Khairulnizam Mat Karim, "Realiti Aplikasi Dialog Antara Agama di Malaysia:", 70-78.

⁶ Pada dasarnya jika menelusuri kembali suasana sekitar 80 an dan 90 an hakikatnya masyarakat bukan Muslim khususnya tetap beranggapan bahawa usaha yang sedang dijalankan oleh pihak kerajaan melalui Dasar Islamisasi atau Dasar Penerapan Nilai-Nilai Islam ini adalah terarah untuk membangunkan Negara Islam walaupun sebarang pengisytiharan oleh pihak kerajaan tidak pernah dibuat sehinggakan ada yang beranggapan terutama masyarakat bukan Muslim bahawa dasar ini secara tidak langsung ingin menerapkan nilai-nilai Islam ke dalam kehidupan masyarakat bukan Muslim. Maklumat lanjut rujuk, Khairulnizam Mat Karim, "Realiti Aplikasi Dialog Antara Agama di Malaysia", 79-83.

⁷ Walaupun tiada sebarang pengisytiharan dibuat oleh kerajaan memerintah pada waktu itu tetapi wujud organisasi seperti Yayasan Dakwah Islamiah Malaysia (YADIM) menganjurkan Ijtimak Ulama' SeMalaysia pada 1985 yang membincangkan konsep Negara Islam. Sehgngakan telah menggariskan beberapa perkara untuk diambil perhatian oleh kerajaan memerintah untuk merealisasikan Malaysia sebagai sebuah Negara Islam. Seterusnya pada tahun yang sama (1985) Perdana Menteri Malaysia Keempat Datuk Seri Dr. Mahathir Mohamad juga telah merasmikan Persidangan Mukhtar Mengenai Konsep Negara Islam tetapi tiada sebarang pengisytiharan dibuat bahawa Malaysia adalah Negara Islam. Bahkan pada 3-4 Februari 1986 Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan telah mengambil keputusan bahawa Malaysia adalah sebuah Negara Islam dan menolak tanggapan bahawa negara Malaysia sebagai negara sekular. Maklumat lanjut rujuk, Abd. Manaf Ahmad, *Negara Islam: Satu Analisis Perbandingan*, (Kuala Lumpur: YADIM, 2004), 86; Mohamad Shahir, "Malaysia Negara Islam", dalam *Religion Under Siege? Lina Joy, the Islamic State and Freedom of Faith*, ed. Nathaniel Tan dan John Lee, (Kuala Lumpur: Kinibooks, 2008), 123

⁸ The Bar Malaysia, Tommy Thomas, "Is Malaysia An Islamic State", <http://www.malaysianbar.org.my/constitutional-law/is-malaysia-an-islamic-state.html>, 19 Jun 2013. (Penulis adalah seorang pengamal undang-undang. Beliau juga menyatakan bahawa kertas kerja ini telah dibentangkan di Persidangan Undang-Undang Malaysia ke 13).

⁹ Mohamad Shahir, "Malaysia Negara Islam", h.118-126.

¹⁰ *Ibid.*, 122. Dalam kenyataan tersebut JAKIM telah mengemukakan lima hujah utama sebagai bukti Malaysia adalah sebuah Negara Islam. Hujah-hujah tersebut terdiri daripada konteks (A) Peruntukan dalam Perlembagaan Malaysia, (B) Pandangan Ulama' Mu'tabar, (C) Pengiktirafan dunia sebagai negara Islam contoh, (D) Pelaksanaan Pentadbiran Negara dan (E) Keputusan Muzakarah Fatwa Kebangsaan pada tahun 1986 iaitu Malaysia Adalah Sebuah Negara Islam. Huraian hujah-hujah ini boleh dirujuk pada halaman 120-123 pada sumber yang sama.

¹¹ The Bar Malaysia, Tommy Thomas, "Is Malaysia An Islamic State", <http://www.malaysianbar.org.my/constitutional-law/is-malaysia-an-islamic-state.html>, 19 Jun 2013.

¹² *Ibid.*

¹³ *Ibid.*

¹⁴ Mahathir Mohamad, *Koleksi Ucapan Mahathir Mohamad 2001*, (Kuala Lumpur: Jabatan Penerangan Malaysia, 2002), 174.

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ *Ibid.*, 226.

¹⁷ Abdul Hadi Awang, *Hadharah Islamiyyah bukan Islam Hadhari*, (Kuala Lumpur: Nurfair Street Sdn. Bhd., 2005), 39.

¹⁸ Anual Bakri Haron dan Kamarul Zaman Yusoff, *Negara Islam Nota-Nota Penting buat Dr. Mahathir*, (Kota Bharu: Pustaka Qamar, 2002), 3.

¹⁹ Mahathir Mohamad, *Koleksi Ucapan Mahathir Mohamad 2001*, 227.

-
- ²⁰ Maklumat lanjut keseluruhan dokumen Negara Islam yang dilancarkan oleh Parti PAS rujuk, *Negara Islam* (Bandar Baru Bangi: Parti Islam SeMalaysia, 2003). Rujuk juga, Parti Islam SeMalaysia, "The Islamic State Document", dalam *Religion Under Siege? Lina Joy, the Islamic State and Freedom of Faith*, ed. Nathaniel. (Kuala Lumpur: Kinibooks, 2008), 130-147.
- ²¹ Mingguan Malaysia, Februari 29, 2004, "Malaysia bukan Negara sekular".
- ²² Albert Sundararaj Walters, "Issues in Christian-Muslim Relation:", 73.
- ²³ Bernama (17 Julai 2007) "Malaysia Not Secular State, Says Najib", http://bernama.com/bernama/v3news_lite.php?id=273699, 19 Jun 2013. Rujuk juga kenyataan Lim Kit Siang, Ahli Parlimen Parti Tindakan Demokrasi (DAP) terhadap penegasan oleh Najib bahawa Malaysia adalah Negara Islam dalam Lim Kit Siang, "Najib repudiating the Merdeka "social contract" and the stand of the first three Prime Ministers that Malaysia is a secular and not an Islamic State, <http://dapmalaysia.org/english/2007/july07/lks/lks4422.htm>, 19 Jun 2013.
- ²⁴ Abdul Halim El Muhammady, "Kanun Je nayah Syariah Kelantan II 1993", dalam *Hudud di Malaysia: Cabaran Pelaksanaannya*, ed. Zulkefli Hasan. (Kuala Lumpur: Angkatan Belia Islam Malaysia, 2013), 83-95.
- ²⁵ NECF, "Terengganu Hudud: A Brief Report", http://www.necf.org.my/news_print.cfm?&action=view*menuid=45&retrieved=350, 19 Jun 2013.
- ²⁶ M Jegathesan, "Catholic Church alarmed by Mahathir's Islamic State declaration", *Malaysiakini*, <http://www.malaysiakini.com>, 19 Jun 2013.
- ²⁷ Kenyataan Media Persekutuan Kristian Malaysia pada 19 Julai 2007 terhadap pengumuman oleh kerajaan bahawa Malaysia adalah Negara Islam. Rujuk Persekutuan Kristian Malaysia, "Malaysia is a Constitutional Democracy and Not an Islamic State", <http://malaysianchristian.wordpress.com/>, 19 Jun 2013.
- ²⁸ *Ibid.*
- ²⁹ The Malaysian Bar (18 Julai 2007), "MCCBCHST's Statement: Malaysia is not an Islamic State", <http://malaysianbar.org.my/>, 19 Jun 2013.
- ³⁰ Albert Sundararaj Walters, "Issues in Christian-Muslim Relation:", 73.
- ³¹ Rumaizuddin Ghazali, *Pembangunan Islam di Malaysia dalam Era Mahathir*, (Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia, 2011), 200.
- ³² Muhamad Abu Bakar, *Polemik Negara Islam dan Pembudayaan Politik Malaysia*, (Petaling Jaya: Inmind, 2002), 2.
- ³³ Rujuk dalam artikel Lee Ban Chen (2001): "The Islamic State debacle", *Malaysiakini*: November 12, <http://www.malaysiakini.com/columns/7017>, 19 Jun 2013.
- ³⁴ The Bar Malaysia, Tommy Thomas, "Is Malaysia An Islamic State", http://www.malaysianbar.org.my/constitutional_law/is_malaysia_an_islamic_state_html, 19 Jun 2013.
- ³⁵ Rumaizuddin Ghazali, *Pembangunan Islam di Malaysia dalam Era Mahathir*, 205-206.
- ³⁶ Robert Hunt, "Can Muslim Engage in Interreligious Dialogue? A Study of Malay Muslim Identity in Contemporary Malaysia", *The Muslim World*, Vol. 99, (Oktober 2009), 581-582.
- ³⁷ Anwar Ibrahim, "Najib's dismal ignorance on the Islamic state", dalam *Religion Under Siege? Lina Joy, the Islamic State and Freedom of Faith*, ed. Nathaniel Tan dan John Lee (Kuala Lumpur: Kinibooks, 2008), 107.
- ³⁸ Lim Kit Siang, 7 Julai 2007, "Najib repudiating the Merdeka "social contract" and the stand of the first three Prime Ministers that Malaysia is a secular and not an Islamic State, <http://dapmalaysia.org/english/2007/july07/lks/lks4422.htm>, 19 Jun 2013.
- ³⁹ Cristian Federation of Malaysia, 19 Julai 2007, "Malaysia is a Constitutional Democracy and Not Islamic State", <http://malaysianchristian.wordpress.com/>, 19 Jun 2013.